

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 14C/43/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113239030
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2014:4113239030.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Lenkou Halmešovou v právnej veci navrhovateľa: Sociálna poisťovňa Bratislava, Ul.29.augusta 8 a 10, 813 63 Bratislava, pobočka Rimavská Sobota proti odporcovi: Ing. R. U., nar. XX.X.XXXX, bytom U., R. X, o náhradu škody vo výške 1 110,30 eur, takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 1 110,30 eur a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Navrhovateľovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

Odporca je povinný zaplatiť súdny poplatok vo výške 66,50 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet tunajšieho súdu.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom zo dňa 14.11.2013 domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 110,30 eur titulom náhrady škody. V návrhu uviedol, že odporca bol rozsudkom Okresného súdu v Lučenci č.k. 2T 79/04 zo dňa 3.5.2005 právoplatne odsúdený pre trestný čin ublíženia na zdraví, ktorého konania sa dopustil dňa 10.11.2003, kedy riadil nezaevidované motorové vozidlo, s ktorým v dôsledku nesprávnej techniky jazdy v ľavotočivej zákrute na zľadovateľom úseku cesty nezvládol riadenie a prešiel do protismeru, kde následne zišiel s vozidlom mimo vozovky a pravou stranou vozidla narazil do betónového stĺpa elektrického vedenia, pričom pri tejto nehode jeho spolujazdec F. I. utrpel zranenia, ktorým na mieste podľahol. Sociálna poisťovňa priznala vdove po zosnulom vdovský dôchodok, ktorý jej vyplatila za obdobie od 22.11.2011 do 21.11.2012 vo výške 1480,40 eur. Výzvou č. 39/2012 zo dňa 28.11.2011 bol odporca vyzvaný na zaplatenie sumy 1110,30 eur, čo predstavuje 75% vyplatených dávok a to v súlade s rozsudkom OS Nitra č.k. 25C/228/2006, ktorý bol potvrdený rozsudkom KS v Nitre č.k. 6Co/168/2007, ktorým bola určená miera zavinenia odporcu na 75%. Odporca výzvu prevzal, avšak žalovanú sumu navrhovateľovi neuhradil.

Súd vo veci vydal platobný rozkaz č.k. 7RO/521/2013-20 zo dňa 17.12.2013, proti ktorému podal odporca v zákonnej lehote odpor.

Zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní uviedla, že v plnom rozsahu trvá na podanom návrhu. Uplatňujú si náhradu škody vo výške 1 110,30 eur, pričom táto suma predstavuje 75% vyplatených dávok titulom vdovského dôchodku, nejde ani o plnú náhradu škody, nakoľko postupujú v zmysle rozhodnutia 25C/298/2006, kde bolo ustálené zavinenie odporcu 75%, pričom sa zohľadňovalo aj to, že odporca je starobný dôchodca. Náhradu škody uplatňujú stále od roku 2003 pravidelnými výzvami vždy po roku. Po vyplatení týchto dávok celkovo už bolo predpísaných 11 výziev odporcovi, z toho 5 bolo uhradených. Ohľadom ďalších prebiehajú súdne konania. Čo sa týka zavinenia odporcu toto bolo preukázané aj v trestnom konaní. Ešte chce uviesť, že táto škoda býva hradená vždy zo zákonného poistenia motorového vozidla avšak odporca si svoju zákonnú povinnosť nesplnil, nakoľko vozidlo poistené nemal. Na všetky tvrdenia odporcu podrobne reagovali v konaní 25C/228/2006, kde je ich vyjadrenie k dovolaniu, vyjadrenie pre Krajský súd a sú tam presne rozpísané uplatňované zákonné

ustanovenia ako aj celá genéza týchto vzťahov, ktoré sa tu riešia, ako aj nároky sociálnej poisťovne a tiež jej povinnosti.

Odporca na pojednávaní uviedol, že vyplácanie vdovského dôchodku pre vdovu p. I. nie je škodou Sociálnej poisťovne. Ale tým, že Sociálna poisťovňa nevypláca nebohému p. I. dôchodok po ktorom poberá p. I. vdovský dôchodok je nie strata -škoda sociálnej poisťovne, ale jej úspora - zisk, nakoľko vdovský dôchodok je podstatne nižší ako by bol dôchodok p. I.. Dôchodok p. I. bol okolo 5600 Sk a vdovský dôchodok p. I. bol v tej dobe okolo 1300 Sk. Vdovský dôchodok je zákonná dávka a v zákone o sociálnom poistení nie je uvedené, že táto dávka je za nejakých okolností škodou Sociálnej poisťovne, § 238 zákona o Sociálnom poistení rieši škody ktoré sú uvedené v § 236 zákona o Sociálnom poistení, t.j. že škoda sociálnej poisťovni vzniká vyplácaním dávky vyššej ako povoľuje zákon a následne § 237 a 238 riešia ich vymáhanie - likvidáciu. Valorizácia vdovského dôchodku je tiež zákonná dávka, v žiadnom prípade to nie je škoda Sociálnej poisťovne a už vôbec nie ako škoda zapríčinená žalovaným nezákonným spôsobom. Táto pohľadávka Sociálnej poisťovne nemá podporu v zákone o sociálnom poistení. Ďalej uviedol, že chce poukázať na to, že prvý rozsudok v tejto veci 25C/228/2006 rozhodol tak, že žaloba navrhovateľa bola zamietnutá, a až na základe rozhodnutia KS Nitra, ktorý rozhodol, že musí platiť ho tento súd zaviazal na zaplatenie.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, ako aj oboznámením sa s návrhom, rozsudok OS Lučenec 2T/79/2004, Uznesenie KS Banská Bystrica 3To/275/2005, Výzva č. 39/2012, potvrdenie o výške vyplatených dávok, upomienka, platobný rozkaz 7Ro/521/2013-20, odpor, vyjadrenie navrhovateľa, vyjadrenie odporcu, pripojený spis 25C/228/2006 z neho najmä rozsudok OS Nitra 25C/228/2006-71, rozsudok KS Nitra 6Co/168/2007-98, uznesenie NS SR 4Cdo/51/2008 a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Rozsudkom OS v Lučenci č.k. 2T/79/04 zo dňa 3.5.2005 v spojení s uznesením KS V Banskej Bystrici č.k. 3To/275/05, právoplatný dňa 13.7.2005 bol odporca právoplatne odsúdený pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 TZ, ktorého konania sa dopustil dňa 10.11.2003 asi o 13,45 hod, kedy riadil nezaevidované motorové vozidlo E. E. a v dôsledku nesprávnej techniky jazdy v ľavotočivej zákrute na zľadovateľom úseku cesty nezvládol riadenie a prešiel do protismeru, kde následne zišiel s vozidlom mimo vozovky a pravou stranou vozidla narazil do betónového stĺpa elektrického vedenia, pričom pri tejto nehode jeho spolujazdec F. I. utrpel zranenia, ktorým na mieste podľahol.

V konaní vedenom na OS Nitra pod sp.zn. 25C/228/2006 súd rozhodol o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľovi ten istý nárok - nárok na náhradu škody vo výške 43.138,50,-Sk, ktorá suma predstavovala vdovský dôchodok za obdobie od 10.11.2003 do 21.11.2005, ktorý rozsudok bol potvrdený rozsudkom KS v Nitre č.k. 6Co/168/2007-98 zo dňa 9.10.2007, pričom v predmetnom konaní súd ustálil, že v danej veci je daná z časti zodpovednosť tretej osoby - správcu ciest, pričom miera zodpovednosti odporcu bola určená na 75%.

Navrhovateľ sa v tomto konaní domáha zaplatenia náhrady škody za vyplatené dávky vdovského dôchodku vdove H. I. za obdobie od 22.11.2011 do 21.11.2012 v rozsahu 75% zo sumy vyplatených dávok. Odporcovi bola doručená výzva č. 39/2012 zo dňa 6.12.2012 na zaplatenie sumy 1110,30 eur, čo predstavuje 75% vyplatených dávok vdovského dôchodku vo výške 1480,40 eur. Z potvrdenia navrhovateľa vyplýva, že pani H. I. boli vyplatené dávky dôchodkového poistenia vo výške 1480,40 eur za obdobie od 22.11.2011 do 21.11.2012. Odporca nereagoval ani na upomienku zo dňa 26.3.2013, keď žalovanú sumu navrhovateľovi neuhradil.

Súd ďalej z rozsudku OS Nitra č.k. 19C/95/2012-87 zo dňa 30.4.2014 zistil, že odporca bol zaviazaný zaplatiť sumu 2074,49 eur. Rozsudok nie je právoplatný a predmetný spis sa nachádza na Krajskom súde v Nitre z dôvodu podania odvolania odporcom. V tomto konaní sa navrhovateľ domáhal zaplatenia sumy 2074,49 eur, nakoľko odporca bol vyzvaný na zaplatenie výzvou č. 3/2010 zo dňa 5.3.2010 na zaplatenie sumy 1019,51 eur, čo predstavuje 75% vyplatených dávok za obdobie od 22.11.2008 do 21.11.2009 a výzvou č. 2/2011 zo dňa 19.1.2011 bol odporca vyzvaný na zaplatenie sumy 1054,98 eur, ktorá suma predstavuje 75% z vyplatených dávok za obdobie od 22.11.2009 do 21.11.2010 z dôvodu vyplatenia vdovských dávok H. I.. Z tohto rozsudku okrem iného vyplýva, že KS v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp.zn. 12Co/305/2009 potvrdil rozsudok OS v Rimavskej Sobote č.k. 8C/137/2008-32 zo dňa 29.4.2009, v ktorom sa odporca ako navrhovateľ domáhal určenia, že mu povinnosť náhrady škody skončila, pretože vdovský dôchodok, ktorý ako sociálne dávky vypláca pozostalej manželke H. I. navrhovateľ, jej nemôže byť vyplácaný ako náhrada škody, ale z titulu naplnenia podmienok pre poberanie sociálnych dávok jej osobne a jej manžel by nebol prežil deň 19.9.2006, nakoľko bol vážne chorý a veku 64 rokov by sa nebol dožil. Krajský súd v Banskej Bystrici tieto vyjadrenia navrhovateľa vyhodnotil tak, že nemali žiaden právny základ a taktiež jeho námietka o neprihliadaní na valorizáciu náhrady škody nebola dôvodná, pretože zodpovedá za skutočnú škodu,

ktorá vzniká až po vyplatení vdovského dôchodku pozostalej manželke, čo je dané výškou vdovského dôchodku v určitom časovom období.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 238 ods. 1 Zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, výšku škody preukazuje sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

Podľa ods. 6, právo na náhradu škody podľa odseku 1 uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitného predpisu. (OSP)

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh navrhovateľa je dôvodný, keď v konaní bolo nepochybne preukázané, že odporca sa dopustil protiprávneho konania, za ktoré bol v trestnom konaní právoplatne uznaný vinným a bol mu uložený trest. Keďže v dôsledku jeho protiprávneho konania zomrel F. I., navrhovateľ výpláca pozostalej manželke H. I. vdovský dôchodok, ktorý jej za žalované obdobie od 22.11.2011 do 21.11.2012 vyplatil vo výške 1480,40 eur, pričom z tejto sumy si s poukazom na vyššie citované rozhodnutia OS Nitra č.k. 25C/228/2006, uplatňuje navrhovateľ 75%, čo predstavuje sumu 1110,30 eur. Navrhovateľ svoj nárok odvodzuje z ust. § 238 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, nakoľko tento nárok je v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia nárokom navrhovateľa na náhradu škody voči tretím osobám a to na náhradu dávok poskytnutých z nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia, v dôsledku ich protiprávneho konania v rozsahu miery ich zavinenia. Súd vychádzal tiež z miery zavinenia odporcu v rámci jeho protiprávneho konania v rozsahu 75% tak, ako to bolo dokazovaním ustálené v konaní 25C/228/2006. Odporca sa bránil v konaní tým, že navrhovateľ si nesprávne vykladá ustanovenie § 238 zák.č. 461/2003 Z.z., nakoľko toto ustanovenie rieši škody, ktoré sú upravené v § 236 -237 zák.č. 461/2003 Z.z. S týmto tvrdením odporcu súd nesúhlasil, nakoľko ust. § 236 - § 238 sú zahrnuté pod druhú hlavu nazvanú všeobecne - Zodpovednosť v sociálnom poistení. Z ust. § 236 vyplýva, že toto rieši zodpovednosť poberateľa dávky za nesplnenie povinností (napr. v § 227 zákona), ďalej ust. § 237 zase upravuje zodpovednosť zamestnávateľa za nesplnenie povinností (napr. v 231 zákona) a potom osobitne v § 238 je upravené právo sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla v dôsledku protiprávneho konania tejto tretej osoby. Ide teda o 3 rôzne nároky Sociálnej poisťovne, o čom svedčí aj to, že premlčanie je upravené osobitne v každom z týchto troch ustanovení. Z toho je potom zrejmé, že § 238 nerieši zákonné nároky upravené v § 236 - 237, ako sa mylne domnieva odporca. Tiež nemožno súhlasiť s tvrdením odporcu, že navrhovateľ by mal mať potom nárok len náhradu škody avšak bez valorizácie. Je nepochybné, že odporca zodpovedá za skutočnú škodu navrhovateľovi, a táto vzniká až po vyplatení vdovského dôchodku pozostalej manželke, čo je dané výškou vdovského dôchodku v danom časovom období.

Nakoniec treba poukázať aj na skutočnosť, že v prípade, že by odporca v čase nehody mal riadne poistené motorové vozidlo v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z., poisťovateľ by za neho uhradil náhradu škody spôsobenú navrhovateľovi z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

S poukazom na vyššie uvedené súd zaviazal odporcu na zaplatenie žalovanej sumy 1110,30 eur a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP a úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvode manželstva, o neplatnosti manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.

Podľa § 4 ods. 2 písm a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, navrhovateľ ako Sociálna poisťovňa je oslobodený od platenia súdnych poplatkov. V danom prípade ide o osobné oslobodenie navrhovateľa, keďže sa v konaní vymáha náhrada škody spôsobená protiprávnym konaním odporcu. Vzhľadom na to, že odporca bol v konaní neúspešný, súd ho s poukazom na § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku za návrh vo výške 66,50 eur (položka 1 písm. a/ Sadzobníka o súdnych poplatkoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach / § 42 ods. 3 O.s.p./ uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postúp súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha./ § 205 ods. 1 O.s.p./

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci